

gang det; men saa faaer man hele den store Masse ved Geheimearchivet, og den ordner sig ikke af sig selv, fordi den kommer ind under Geheimearchivet; Pakterne og Acterne udlevere ikke sig selv, der skal Folk til at ordne Sagerne, til at tage dem ned fra Hylberne og sætte dem op igjen, til at registrere dem o. s. v. Jeg troer saaledes virkelig ikke, at man derved kan gjøre Regning paa den lovede Besparelse; men iøvrigt skal jeg villig indrømme, at det ogsaa stemmer med min Opfattelse, at man bør give Geheimearchivet en ubødet Skikkelse. Det er sikkert, at vore administrative Archiver ligge inde med en Mængde Sager, der særdeles godt kunde gaae over i Geheimearchivet; de besvære os i de administrative Archiver, og vi burde derfor aflevere dem til Geheimearchivet. Der opstaaer da det naturlige Spørgsmaal: Hvorfor har man ikke gjort det? Hvorfor har man ikke gennemført det? — thi det er ikke gennemført; — og Svaret herpaa er meget simpelt: fordi Geheimearchivet ingen Plads har; fordi det allerede er saa overfyldt, at det ikke kan modtage Mere. Man kommer da til det næste Spørgsmaal: Kan der da ikke skaffes Geheimearchivet mere Plads? I saa Henseende skal jeg tillade mig ved Finantslovens Behandling at fremkomme med et Forslag, hvori jeg vil opfordre det ærede Thing til at være mig behjælpelig med for det Første at skaffe Geheimearchivet mere Plads. Ministeriet tager Sagen ganske simpelt og siger: Istedetfor gennem en Lov at declarere Geheimearchivet for at være Rigsarchiv, er det bedre først at skaffe det Rum, saaledes at det kan modtage de Sager, som de administrative Archiver ikke have Brug for. Der vil, som sagt, komme et Endbringsforslag i saa Henseende til det ærede Finantsudvalg, som giver Anvisning paa et meget smukt Locale, hvorved Archivet kan faae den nødvendige Udvidelse; naar det ærede Thing blot vil give de nødvendige Penge, kan man faae en overordentlig smuk Svælving, som det ganske vist vil fornøje Thinget særdeles at blive bekendt med. Det er meget bedre at votere disse Penge og anvende dem til at indrette Svælvingen hensigtsmæssigt og godt, saaledes at Geheimearchivet bliver Rigsarchiv, uden at vi selv vide af det. — En af de største Vanske-

ligheder nemlig, som jeg er stødt paa ved at tage under Overveelse, hvorledes Archivvæsenet skulde ordnes, er, at Afleveringen til Geheimearchivet er standset. Der er desforuden en anden stor Vanskelighed, som allerede er omtalt i Motiverne, den nemlig, at der findes en Sammenblanding Sted af det forrige Rentekammerets, det nuværende Indenrigsministeriets, forskjellige Archiver. Min Bestræbelse vil gaae ud paa at faae disse forskjellige Archivmasser ordnede; men først maa man see at faae en Afløbskilde, nemlig Geheimearchivet, for at man kan blive af med alle de gamle Sager, som egentlig ikke længere have nogen Interesse for Administrationen. Det er ligeledes min Agt at see at blive fri for at være Archivar for Finantsministeriet; thi det er en utrøelig Mængde Plads, som det optager; Finantsministeriets Regnskaber og Bilagene til Regnskaberne opfylde Hylberne i Archivet. Bemeldte Ministerium er saa hundet ved sine Bevillinger, at det ikke engang kan skaffe sig den fornødne foreløbige Plads paa et Loft, førend Rigsraadet giver sit Samtykke dertil. Jeg vil see at komme ud af denne Forbindelse med Finantsministeren og see at faae ham til for Fremtiden at maatte sørge for sig selv, og derimod slutte mig nære og inderligere til min Collega, Justitsministeren, som jeg allerede i den Henseende nøie er forbunden med, idet vi begge staae for Kongerigets Archiver. Det ene af Indenrigsministeriets Departementer er allerede nøie forbundet med Justitsministeriet, idet det afleverer de paagjældende Sager til Justitsministeriets Archiv, og det gjælder altsaa egentlig kun om at faae Sagen ordnet med Hensyn til de to andre Departementer, som høre under Indenrigsministeriet. Jeg har kun sat mig det meget bestedne Formaal, at bringe Orden i Kongerigets Archivvæsen og overlade til Rigsraadet og Fællesministrene at finde Rede og Orden i deres Archivvæsen. Det vilde være et meget for stort Formaal, at bringe Orden i hele Monarchiets Archivvæsen, altsaa at tage det særlige slesvigske, det særlige holfsteenske og Fællesarchiverne med, thi det vilde bevirke, at jeg for Diebliffet slet ikke vilde kunne gjøre Noget og maatte udsætte Ordningen, til Rigsraadet kom sammen, og der for det havde været